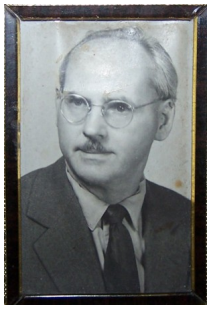
Szabó Béla (1906-1990)

Írta: Adminisztrátor
2018. május 22. kedd - Módosítás: 2018. május 22. kedd

1906. szeptember 15-én született az Arad megyei Újszentannán. Édesapja, – id. Szabó Béla, csíkszentdomonkosi székely család sarja – a község polgári iskolájának igazgatója volt, aki legfőbb hivatásának a magyar művelődés szolgálatát tartotta. Alapító tagja a „Magyar Nyelv”-nek, s kiadja az Irodalmi Ritkaságok sorozatában Dugonics példabeszédeinek szemelvényét. Édesanyja okleveles tanítónő.

Az elemi elvégzése után, 1917-ben, a Kalocsai Jezsuita Főgimnázium bentlakó tanulója lett. A második osztály elvégzése után már csak a demarkációs vonalon át juthatott haza. Ezért a harmadik gimnáziumot a Temesvári Kegyes Tanítórendiek Főgimnáziumában (Piaristák) végezte. Majd visszatért a kalocsai jezsuita iskolába, ahol 1925-ben érettségizett. Még ebben az évben beiratkozott a Budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsésztudományi karára. Közben a családot kiutasították az országból, 1926-ban hagyták el Erdélyt.

Apám, történelem-földrajz szakos tanári diplomájával, csak 1935 márciusában jutott álláshoz Szegeden, a székely Tunyogi Csapó János magángimnáziumában. Az iskolát azonban államosították, s 1940-ben, mint az állam alkalmazottja, a nagy múltú Soproni Magyar Királyi Állami Széchenyi Gimnáziumba került. Ide már, mint kétgyermekes (1937 Katalin, 1938 Emőke) családapa érkezett. Felesége, Weinper Katalin, aki 1932-ben, a Budapesti Ranolder Intézetben szerzett tanítónői oklevelet. 1947-ben született harmadik leányuk, Csilla. Negyedik testvérként élt velük a félárván maradt unokatestvér, és szerzett Sopronban óvónői oklevelet. Katalin leányuk magyar- ének szakos tanár, Emőke fogorvos lett. Csillának két diplomája van: erdőmérnöki (Sopron) és népművelői (ELTE).

Apámat 1944-ben hívták be katonai szolgálatra. Az alakulattal nyugatra ment. Nieder-Murach-ban, 1945. április 23-án került amerikai fogságba. 1946 májusában tért vissza Magyarországra. Pár évig az Állami Kellner Sándor Szakérettségis Kollégium tanára volt, majd ismét a Széchenyi Gimnáziumban tanított. 1973-ig, – Székesfehérvárra költözéséig -- pedig a Gimnázium Kollégiumában lett felügyelő-tanár. Székesfehérváron Csilla leányuk közelében éltek halálukig. Katalin leányuk Szegeden, Emőke Budapesten élt. Állandó nagy családi találkozások színhelye lett Székesfehérvár, a mindig biztos pont, ahol a gyermekeikkel, vejeikkel és unokáikkal gyakran találkoztak. Négy fiú és egy leányunokája, a rajongásig szerette Őt. 1990. november 26-án, szívrohamban halt meg. Budapesten nyugszik, az erzsébeti temetőben.

*

A háború után szegények lettünk. Nagymamával együtt hat embert kellett eltartani a tanári fizetésből. A keresetkiegészítést apám úgy oldotta meg, hogy szőlőt bérelt a Fertő tó közelében. Nagyszüleimnek Arad környékén hatalmas szőlőbirtokuk volt, látták, ismerték a szőlőművelés fortélyait. A Széchenyi gimnázium előtt találkozott a Család Édesapámmal, mikor Ő lelépett a katedráról, együtt indultunk a szőlőbe dolgozni. Apánknak volt egy biciklije, amit a tanítványok "Kék csodának"
neveztek el. Az ütött- kopott biciklin látszott, hogy valaha kékre festették, a csoda pedig az volt, hogy működött. A vázra Csilla húgom ülhetett fel, mindannyian gyalogoltunk. Mi nővéremmel akkor általános iskolában jártunk. A kapálásra, kötözésre, és a szüretre emlékszem. Közözni szerettem, kapálni nem. Csilla még kicsike volt, Ő mentes volt a munka alól. A szőlőt feldolgozták a régi belváros egyik pincéjében, a bort eladták, és ebből futotta télikabátra. Sokezres könyvtára volt Édesapánknak. Régi könyvek is, Szabó Nagyapa könyvtárából. A könyvek szeretetét mindhárom gyermeke örökölte. Sok, nagyon értékes könyvet örököltem Tőle. Jeles tanárai voltak: Kornis Gyula, Hóman Bálint, Cholnoky Jenő, Szekfű Gyula. Nyugdíjas korában megírta Balassi Bálint, legkedvesebb költőjének életregényét.

Nagy természetbarát volt, rengeteget kirándultunk a soproni hegyekbe.
Fiatal korában teniszbajnokságokat nyert, kajakozott a Dunán. Csodálatos Édesapa volt, nem is tudom, hogy érdemelhettem meg Őt!

Dr. Szabó Emőke, Szabó Béla középső, 1938-ban született leánya